

بحران ورزشگاه و خانه به دوشی تیم ملی و سرخابی ها

ماه‌های دور از خانه!

گزارش
شیوانوروزی

ایران به گوش همه رسیده و هنوز مشخص نیست ورزشگاه آزادی چه زمانی به گردونه میزبانی دیدارهای رسمی بازمی گردد. بازسازی ورزشگاه آزادی در حالی به چالش اصلی این روزهای فوتبال کشورمان تبدیل شده که این ورزشگاه، سال‌های سال به حال خود رها شده بود و حال و روزش برای هیچ کس اهمیتی نداشت. حال که این پروژه از سر گرفته شده، تازه ضرورت رسیدگی به این ورزشگاه و نقش آن در فوتبال کشورمان مشخص شده است.

چرا به اینجا رسیدیم؟

افتتاح مجموعه ورزشی آزادی به دهه ۵۰ برمی گردد و از آن زمان به بعد این مجموعه، بار اصلی مسابقات ورزشی را به دوش کشیده است. با اینکه در گذشته بسیاری از مسابقات فوتبال در ورزشگاه امجدیه و تختی بر گزار می شد اما سال‌های سال است، آزادی محل اصلی بر گزار ی دیدارهای لیگ برتر و بازی‌های ملی است. این را هم ایرانی‌ها می‌دانند و هم همه دنیا به

همین خاطر باور اینکه تیم ملی یا حتی پرسپولیس و استقلال مجبورند برای میزبانی از این شهر به آن شهر بروند و در زمین‌های نامرغوب بازی کنند بسیار سخت است. بازسازی و تعمیر این ورزشگاه اصلاً بحث تازه‌ای نیست و موضوع اصلی نداشتن جایگزینی برای آزادی است. مسئولیت حفظ، نگهداری، بهسازی و مرمت این مجموعه بزرگ با شرکت تجهیز و توسعه اماکن ورزشی است و این شرکت یکی از زیرمجموعه‌های وزارت ورزش محسوب می‌شود. مسئولیت این شرکت به دو بخش نگهداری و توسعه اماکن ورزشی تقسیم می‌شود و طبق اطلاعاتی که در سایت شرکت توسعه آمده، وظیفه امور نگهداری و تعمیرات و مدیریت سخت افزار ورزش به صورت یک سیستم کار آمد تخصصی و متمرکز بر عهده این شرکت گذاشته شده و از جمله مهم‌ترین اماکن تحت پوشش آنها نیز مجموعه آزادی است. به‌رغم این تقسیم‌بندی‌ها و مشخص بودن مسئولیت‌ها، وضعیت امروز این مجموعه ضعف مدیریتی و اجرا نشدن وظایف تعریف‌شده طی چند دهه اخیر را به وضوح نشان می‌دهد. البته بسیاری از پخش‌های مجموعه که متعلق به رشته‌های مختلف است بازسازی شده و امروز شرایط خوبی دارد. اما اگر در سه دهه گذشته

برای تعمیر و به‌روزرسانی ورزشگاه فوتبال آزادی نیز برنامه و همچنین عزم راسخی وجود داشت و فکری به حال آن می‌شد، امروز شاهد آوارگی تیم ملی و نگرانی بابت از دست دادن میزبانی در کشورمان نبودیم. وضعیت آزادی به قدری وخیم است که هزینه بازسازی واقعی و رساندن آن به مرحله بهره‌برداری حرفه‌ای، هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان تخمین زده شده است.

وضعیت فعلی

فرایند بازسازی ورزشگاه فوتبال آزادی از سال ۱۴۰۱ شروع شده و سکوهای غربی اولین بخشی بود که مورد مرمت قرار گرفت. طبقه اول این بخش به هر زحمتی بود به مرحله بهره‌رداری رسید، اما بازی‌ها در حالی بر گزار می‌شد که تخریب سکوهای طبقه دوم حسابی توی ذوق می‌زد. این بار پروژه بازسازی با شددت و جدیت بیشتر مورد پیگیری قرار گرفته و بخش زیادی از سکوها، جایگاه خبرنگاران و برخی راهروها برای بهسازی تخریب شده‌اند. با در نظر گرفتن این وضعیت، آزادی قطعاً شرایط میزبانی از هیچ مسابقه‌ای را ندارد و همه منتظرند تا وعده‌های مسئولان هر چه

زودتر به حقیقت نزدیک شود.

فعلاً خبری نیست

خطرات احتمالی، فرسودگی، نداشتن استانداردهای

لازم و قوانین سخت گیرانه ای‌اف‌سی، کار را به جایی رساند تا دیگر راهی جز تعمیر و بهسازی باقی نگذاشته بود. بازیدهای میدانی و دائمی مسئولان وزارت، فدراسیون و دیگر نهادها از آزادی تاکنون نتیجه‌ای نداشته جز آمده نشدن بموقع ورزشگاه برای بازی‌های لیگ بر تر و مقدماتی جام‌جهانی! طبق وعده اولیه قرار بود آزادی خیلی زود به چرخه استفاده بر گردد و لاقلاً تیم ملی برای میزبانی از قریزستان مشکلی نداشته باشد. ولی در عمل چنین چیزی نشد و با اینکه کار گران پروژه در دو شیفت و ۲۴ساعته مشغول کار هستند، شاگردان قلعه‌نویی در اصفهان به میدان رفتند. پس از آنهم وعده پاییز را دادند، اما اظهار نظر مهدی نصیبی، مدیر مجموعه ورزشی آزادی همه را نگران کرد: «هیچ تاریخ دقیقی وجود ندارد و به سه نظر من‌ده می‌توانیم آزادی را افتتاح کنیم.» این اظهار نظر حتی مسئولان فدراسیون فوتبال را نیز شوکه کرد تا جایی که نبی، سرپرست تیم ملی تأکید کرد به: «ما قول مهرماه را داده بودند.»

روزهای تلخ

فوتبال ایران روزی آقای آسیا بود و همه به این موضوع افتخار می‌کردیم. ولی غفلت‌های فراوان و خوابیدن در باد موفقیت‌های گذشته، باعث شد

تا رقیبا گوی سبقت را از ما بر بایند و با سرعت از

کنارمان عبور کنند. تا قبل از این عقب ماندن از رقبای آسیایی بیشتر از همه در بعد فنی، دیدارهای دوستانه بزرگ و شکست مقابل حریفان درجه دوم به چشم می‌آمد. ولی از وقتی بحران کمبود ورزشگاه یا بهتر است بگوییم نداشتن زیرساخت‌های به روز و استاندارد سر زبان‌ها افتاده، پیش از پیش عقب‌ماندگی‌مان از دنیای حرفه‌ای را می‌بینیم، سال‌های سال است، قطر و امارات، دو کشور همسایه ما سوپر ورزشگاه‌هایی ساخته‌اند که در دنیای نظیر هستند، کمپ‌های تمرینی شان امکاناتی دارد که غول‌های بزرگ اروپا را برای تمرین و اردوی زمستانی به حاشیه خلیج فارس می‌کشاند. حتی استادیوم شهر کربلا نیز به بهترین شکل ممکن ساخته شده و چمن مرغوبی دارد.

در عوض، تنها دل خوشی ما ورزشگاه آزادی بود، آنهم پس از چند دهه تأخیر و فرصت‌سوزی فعلاً در دست بازسازی است. واقعاً چرا باید کار به جایی برسد که بحث بازسازی و ترمیم چنین ورزشگاهی بالاچبار و آنهم با این حجم از حاشیه انجام شود؟ نزدیک به پنج دهه فرصت بوده تا ورزشگاه ۱۰۰هزار نفری سابق را جزوی ترمیم، بازسازی و حتی زیباسازی کنیم که دیگر حسرت امکانات دوحه و دب ی را نخوریم. بعد از آنکه سکوها ی آزادی جای خود را به صندلی‌ها دادند، مدیران مربوطه خیال کردند کار باز گر ی انجام داده و دیگر سراغی از این ورزشگاه نگرفتند. در حالی که اگر بموقع و با برنامه‌ریزی دقیق و زمان بندی شده پیش می‌رفتیم کار به اینجا نمی‌رسید.

ورزشگاه آزادی بارها میزبان بازی‌های بزرگ باشگاهی و ملی بوده و قطعاً نمی‌توان از کنارش به سادگی رد شد. منتها اوضاع به‌قدری وخیم است که با بودجه هزار و ۲۰۰میلیاردی نیز به سختی بتوان تمام امکانات و تجهیزات سخت‌افزاری لازم را برایش مهیا کرد. بزرگ‌ترین ورزشگاه پایتخت و ایران، برای رسیدن به روزهای خوب و استانداردهای روز دنیا، به زمان زیادی نیاز دارد و شواهد و قرائن نشان می‌دهد به این زودی‌ها نباید منتظر بر گزار ی بازی در آزادی باشیم. فراموش نکنیم، روند بازسازی باید به گونه‌ای طی شود که تمامی مقررات تعیین شده از سوی کنفدراسیون آسیا و فیفا در نظر گرفته شود تا پس از اتمام پروژه و بازگشت آزادی به چرخه استفاده، نگار ی بابت گرفتن مجوزهای بین‌المللی نداشته باشیم. از طرفی به غیر از بحث سکوها، جایگاه خبرنگاران، گیت‌های ورودی، نصب دوربین‌های تلوزیونی و VAR و دیگر نکات مهم، باید حواس‌مان هم به مدیران ورزشگاه باشد. اینکه تیم ملی مجبور شود در اصفهان و در زمینی که چمن نامرغوبی دارد، از حریف آسیایی میزبانی کند خودش یک شکست و سرفست بزرگ محسوب می‌شود. درست است که ناظران آسیا، میزبانی‌مان مقابل قریزستان را تأیید کردند اما باید دید با این چمن، ای‌اف‌سی مهرماه اجازه بر گزار ی بازی با قطر را در ایران می‌دهد یا خیر.

بازگشت به سمت ورزشگاهی که قرار بود تها تر شود

دنیا حیدری

بارها و بارها از تختی به عنوان ال‌ترناتیو آزادی یاد شد. ورزشگاهی با گنجایش بیش از ۳۰هزار تماشاگر که

استقلال و همچنین تیم ملی به دلیل زیرتعمیر رفتن آزادی نیازمند معرفی ورزشگاهی دیگر بودند، مشخص شد تختی شرایط بهره‌برداری را ندارد و برای بازگشت دوباره آن به پروژه فوتبال ایران، کار زیاد دارد. این در حالی بود که فدراسیون از تختی می‌تواند بدتر هم باشد.اواخر دهه ۷۰هم که تصمیم به بازسازی ورزشگاه آزادی گرفته شده بود، مسئولان فوتبال یاد تختی افتادند. هر چند همان زمان هم خیلی زود متوجه شدند تختی دیگر آن ورزشگاه مجیز سابق که زمانی تنها ورزشگاه سرپوشیده تهران و یکی از ورزشگاه‌های مهم ایران که خبر افتتاح آن در دنیا پیچیده بود، نیست. به طوری که تقریباً دو سال پس از افتتاح ورزشگاه مونخ، محله المانی Baucn und wohnen مقاله‌ای در مورد اسکلت پوششی کابلی تحت عنوان ورزشگاه ۳۰هزار نفری در تهران چاپ کرد. اما امروز دیگر خبر ی از آن ورزشگاه مجهز نیست با وجود این اما علوی، مدیر روابط عمومی فدراسیون فوتبال امیدوار بود تختی به هفته دوم یا نهایتاً سوم لیگ برسد: «مکانیاتی با ورزشگاه تختی داشتیم که این ورزشگاه در شروع لیگ بر تر جایگزین آزادی شود. در اوایل دهه ۸۰این اتفاق مشابه شکل گرفته بود. در آن مقطع، ورزشگاه آزادی در شرایط ترمیم و چمن ورزشگاه مشغول بهینه‌سازی بود. فکر می‌کنم ورزشگاه تختی به مدت یک فصل میزبان مسابقات لیگ بر تر بود. یکسری مکاتبات با ورزشگاه تختی داشتیم که این ورزشگاه در شروع لیگ به عنوان جایگزین استفاده شود. امیدوار یم با تلاش‌های صورت گرفته، ورزشگاه آزادی حداکثر دو یا سه هفته بعد از شروع لیگ به مسابقات برسد.» اما تنها چند روز بعد از صحبت‌های علوی بود که محمدرضا مجیدی، مدیر ورزشگاه تختی، رقم درشتی را برای تعمیر این ورزشگاه مطرح کرد: «حتی اگر جهادی کار کنیم باید با برخی واقعیات کنار بیاییم. البته مبلغ دقیق کارشناسی را نمی‌دانم اما پیست تان حدود ۱۷ تا ۱۸میلیارد تومان پول می‌خواهد. پیش‌بینی دفتر فنی و اداره کل ما حدود ۵۰هملیارد تومان برای کل مجموعه است. باید یک مجموعه ابرومند درست کنیم. باید به ورزشگاه تختی، ویژه نگاه کنیم. باید زمینه‌ای را به شکلی فراهم کنیم که جمعیت شرق تهران از آن امکانات استفاده کنند.» مدیر کل ورزش استان تهران هم ایرادات این ورزشگاه را که رئیس فدراسیون و هیئت همراه در بازدید مطرح کرده بودند تأکید کرد تا ابهامات برای رسیدن تختی به لیگ بیشتر شود: «همه کارهای انجام شده در ورزشگاه تختی از جمله نصب صندلی‌ها، چمن، انتقال آب چاه به مخزن بتنی و حفر تأسیسات، بدون اعتبار صورت گرفته و ۹۰درصد انتظارات و استانداردها تأیید شده است. ۵ یا ۶ درصد باقی مانده که بیشتر بحث زیباسازی محیطی ورزشگاه است. مثلاً پیست تاراتان را بتابی با بر گزار ی مسابقه فوتبال ندارد ولی ما نیاز داریم که در قاب تصویر زیبایی محیطی هم داشته باشیم.» وعده‌ها اما تا به امروز محقق نشده و خبری از مهیا شدن ورزشگاه تختی برای بازگشت به فوتبال نیست. ورزشگاهی که هنوز فراموش نکردیم قرار بود مورد تها تر با شهرداری قرار گرفته و به اتوبان تبدیل شود. فقط به دلیل آنکه به واسطه رسیدگی نکردن مسئولان به مخروبه تبدیل شده است.

ورزشی

پرونده

فوتبال
و چالش ورزشگاه

نگاه

آقای وزیر حواستان هست!

فریدون حسن

طی ماه‌های گذشته، فوتبال کشور با حاشیه‌ای جدید و خود ساخته درگیر شده که به نظر می‌رسد تا چند ماه آینده و شاید تا پایان سال هم درگیر آن باشد.

بازسازی ورزشگاه‌ها، هر چند اقدامی درست و قابل ستایش از سوی فدراسیون فوتبال و شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی محسوب می‌شود، اما زمان‌بندی نامناسب آن باعث شده تا مشکلات زیادی ایجاد شود و امروز در حالی که بازی‌های مقدماتی جام جهانی آغاز شده و به زودی لیگ نخبگان و لیگ قهرمانان آسیا هم آغاز می‌شود، عملاً فوتبال ملی و باشگاهی با بحران کمبود ورزشگاه مجیز و مورد تأیید فیفا و کنفدراسیون فوتبال آسیا مواجه‌شود.

واقعیت تلخ این است که در طول تمام سال‌هایی که از احداث ورزشگاه‌های اصلی کشور می‌گذرد کمتر پیش آمده که به وضعیت آنها رسیدگی شود و بدون کوچک‌ترین توجهی به بازسازی و مهم‌تر از آن تجهیز و نوسازی صرفاً از آنها استفاده شده است. بدتر از همه اینکه طی چند سال گذشته شاهد بودیم، به جای بازسازی و تجهیز ورزشگاه‌های کشور حرف از احداث ورزشگاه‌های جدید و بزرگ زده شد اقدامی که در ورزش امروز هیچ توجیح اقتصادی و اجتماعی ندارد. احمد دنیامالی، وزیر جدید ورزش که سابقه مدیریت طولانی در فدراسیون‌های ورزشی و حتی باشگاه‌ها را در کارنامه دارد، حتماً به این مهم واقف است که باید ورزشگاه‌های کنونی بازسازی و تجهیز شوند چرا که آنها به عنوان سرمایه ملی باید تحویل نسل‌های بعدی داده شوند. حقیقت تلخ و زشتی است که ورزش ایران طی چند دهه گذشته به‌رغم ساخت چند ورزشگاه در شهرهای مختلف تقریباً تمام ورزشگاه‌های پایتخت را با سپل‌لنگاری مسئولان مربوطه به ویرانه تبدیل کرده است. ورزشگاه شهید شیرویدی، یکی از این ورزشگاه‌هاست که چند سال قبل شنیده شد قرار است مجتمع تجاری شود! اقدامی که در هیچ جای دنیا سابقه نداشته و ندارد. ورزشگاه شهیدکشوری، ورزشگاه حیدرینیا، ورزشگاه دستگردی، ورزشگاه تختی که قرار بود اتوبان شود و در نهایت ورزشگاه آزادی هم طی سال‌های گذشته به سرنوشت ورزشگاه شیرویدی گرفتار شدند. یک نکته قابل تأمل اینکه وقتی حرف از ورزشگاه به میان می‌آید همه متوجه فوتبال می‌شوند، اما مگر مجموعه‌های ورزشی‌ای چون شیرویدی و آزادی فقط مختص فوتبال است؟ روی صحبت‌مان با جناب دنیامالی، وزیر جدید ورزش کشور است. ورزش کشور نیاز به احداث ورزشگاه جدید ندارد. جناب وزیر خوشبختانه سابقه ریاست بر فدراسیون قایقرانی را داشته‌اند و خیلی خوب می‌دانند دریاچه ورزشگاه آزادی یکی از بی‌بدل‌ترین دریاچه‌های جهان برای تمرین، آماده‌سازی و مسابقات قایقرانی است پس با این نگاه از شما توقع می‌رود، نه تنها برای فوتبال که ورزشگاه‌های کشور را برای رشد و تعالی تمام رشته‌های ورزشی بازسازی و تجهیز کنید و به جای وارد شدن در فضای ساخت ورزشگاه از سرمایه‌های کنونی ورزش کشور حفاظت و صیانت کنید. یک نکته قابل تأمل دیگر اینکه تمامی ورزشگاه‌هایی که نام آن‌ها برده شد از نظر جغرافیایی در بهترین مکان‌ها قرار دارند. دسترسی به آنها مشکل نیست و این می‌تواند حتی برای بالا بردن شدت بحث ورزشگاه تختی، وزیر جدید ورزش کشور حواس‌تان باشد، گفته شد یعنی بازسازی درست و تجهیز این ورزشگاه‌ها به آخرین امکانات روز جهان. در نهایت امیدواریم، وزیر جدید ورزش کشور حواس‌تان باشد، حفظ این سرمایه‌های ملی از ریخت‌پاش‌های پر سرو صدای رسانه‌ها و ورزشگاه جدید آنهم در ناچجا آباد که خوشبختانه جلوی آن گرفته شده و اجابت‌ر است. چرا که حتماً دنیا مالی، خوب می‌داند امروز با گسترش فضای مجازی ساخت ورزشگاه بزرگ که همیشه خالی از جمعیت بماند مقلاتی نیست. پس همین داشته‌های خودمان را بروز کنیم و از آنها به بهترین شکل استفاده نماییم.

ورزشگاه دکوری

حامد قهرمانی

سال ۱۳۹۵ افتتاح ورزشگاه امام رضا(ع) در مشهد مقدس نوید روزهای خوبی را می‌داد اما... اما وقتی مشهد در فوتبال کشور بی‌تیم ماند و نماینده‌های

استان خراسان یکی بعد از دیگری از سطح اول فوتبال کشور به دسته‌های پایین‌تر سقوط کردند اگرناقل قفل درهای ورزشگاه امام‌شاه(ع) به محکم‌تر شد تا جایی که عملاً به‌جز چند مورد خاص از جمله آخرین بازی تیم ملی در مقدماتی جام جهانی ۲۰۲۲ قطر مقابل لبنان باز نشدا و ورزشگاه بدون استفاده ماند و با مدیریت خاص حاکم بر آن از دست ورزش کشور خارج شد. طی دو سال گذشته، کسی هیچ خبری از ورزشگاه نداشت تا اینکه کار فدراسیون برای شروع لیگ بر تر به مشکل خورد و مسئولان ورزشگاه مشهد هم تا می‌توانستند چوب لی چرخ فوتبال آتش‌کشند و پول‌های آنچنانی خواستند.دوب آهن – هوادار اولین بازی دو دوسال در ورزشگاه امام رضا(ع) بود. دیداری که معلوم کرد این ورزشگاه بعد از تأسیس به امان خا رها شده و هیچ تلاشی برای نگهداری از آن صورت نگرفته است. چمن ورزشگاه در حد قاجعه بود و حالا هم معلوم نیست، چگونه مدعی میزبانی از مسابقات پرسپولیس و استقلال در لیگ نخبگان آسیا شده‌است. واقعیت این است ورزشگاه مشهد از همان لحظه تأسیس در سال ۹۵از دسترس خارج شد و تبدیل به دکوری شد برای پزدان مسئولان که بگویند ورزشگاه ساختیم و چه و چه! اما تأسفباتر آن انتشار خبرهایی در خصوص اجاره ورزشگاه به اتباع بیگانه بود. مدیریت و نگهداری و نوع استفاده از ورزشگاه امام رضا(ع) نمونه باز سهل‌انگاری و سرمایه سوزی ملی است. فراموش نمی‌کنیم، این ورزشگاه به عنوان به روز ترین، مجهز ترین و البته زیباترین ورزشگاه ایران ساخته شد اما تمام اینها وقتی اسیر سوءمدیریت شود حاصلی جز نابودی نخواهد داشت. ورزشگاه امام رضا(ع) نخسین ورزشگاه مسقف ایران است که با هزینه‌ای بالغ بر ۲۰۰میلیارد تومان در بلوار خیام بین تقاطع بلوار توس و بلوار فردوسی ساخته شده، ورزشگاه به گونه‌ای طراحی شده‌است که تماشاگران بتوانند در کوتاه‌ترین زمان به چندین در خروجی که به خیابان‌های پیرامون می‌رسد، دسترسی داشته باشند و بیرون بروند. همچنین ۱۴ سالن مجیز و جدا در زیر سکوهای تماشاگران گنجانده و ساخته شده‌است. یک در مانگاه شبانه‌ووزی و دائمی و دو سالن بدنسازی مجهز نیز مختص بانوان و آقایان در آن وجود دارد. این ورزشگاه یکی از گران‌ترین و زیباترین ورزشگاه‌های خاورمیانه‌است. اما باید تأسف خود که با برخی کج سلیفگی‌ها، مدت‌هاست از دسترس خارج شده و صرفاً تبدیل به دکوری زبیه شده است.